

Нормативни възможности за финансова подкрепа за ИС в ЕС

NEXT GENERATION EU: План за възстановяване за Европа

- REACT-EU: Допълнителни средства през периода 2021–2022г. за съществуващите програми в областта на политиката на сближаване (основно Европейски фонд за регионално развитие (ЕФРР) и Европейски социален фонд (ЕСФ))
- Механизъм за възстановяване и устойчивост: Национални планове за възстановяване и устойчивост (заеми и безвъзмездни средства) – инвестиции и реформи, зелен и цифров преход
- Развитие на селските райони (Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони) – ПРСР през 2021–2022 г.

ПРСР (стълб II) за периода 2014–2020 г. – преходен период 2021–2022 г.

- Преходен период 2021–2022 г. с финансиране от новия бюджет на ЕС
- Съществуващи възможности за подкрепа:
  - сътрудничество
  - основни услуги/инфраструктура,
  - водено от общностите местно развитие (ВОМР/ЛИДЕР),
  - трансфер на знания,
  - инвестиции.
- Следващо поколение ЕС: Зелено и цифрово възстановяване след пандемията Covid-19
- На национално ниво чрез съществуващите или чрез планиране на нови мерки

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАНОВЕ НА ОСП 2023 – 2027 г

Специфични цели на ОСП:

1. осигуряване на справедливи доходи на земеделските стопани;
2. повишаване на конкурентоспособността;
3. подобряване на позицията на земеделските стопани във веригата за доставки на храни;
4. действия за борба с изменението на климата;
5. грижа за околната среда;
6. опазване на ландшафта и биологичното разнообразие;
7. подпомагане на смяната на поколенията;
8. жизнеспособни селски райони;
9. запазване на качеството на храните и здравето;
10. стимулиране на знанията и иновациите.

ПОДКРЕПА ЧРЕЗ СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАНОВЕ за ОСП

- От 2023 г. преките плащания и пазарните мерки (стълб I на ОСП) и подпомагането на развитието на селските райони (стълб II на ОСП).
- Регламенти:
  - [Регламент \(ЕС\) 2021/2116](#) относно финансирането, управлението и мониторинга на ОСП и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1306/2013
  - [Регламент \(ЕС\) 2021/2115](#) за установяване на правила за подпомагане за националните стратегически планове по ОСП и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1305/2013 и (ЕС) № 1307/2013
  - [Регламент \(ЕС\) 2021/2117](#) за изменение на регламенти (ЕС) № 1308/2013 относно общата организация на селскостопанските пазари, (ЕС) № 1151/2012 относно схемите за качество на селскостопанските продукти, (ЕС) № 251/2014 относно географските указания на ароматизирани лозаро-винарски продукти и (ЕС) № 228/2013 за определяне на мерки за селското стопанство в най-отдалечените региони на ЕС.

Държавите членки определят цели и интервенции за проектиране в стратегическите планове на ОСП

- Според SWOT анализ и оценка на нуждите
- С принос към една или повече от целите
- Регламент:
[РЕГЛАМЕНТ \(ЕС\) 2021/1060 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 24 юни 2021 година за установяване на общоприложимите разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд плюс, Кохезионния фонд, Фонда за справедлив преход и Ев](#)
Интелигентните селища могат да се подпомагат:
  1. интегрирано териториално развитие (чл. 28)
    - интегрирани териториални инвестиции (чл. 30)
    - водено от общностите местно развитие (ВОМР/ЛИДЕР) (чл. 31)
    - друг териториален инструмент за подкрепа („Интелигентни селища“)
  2. Подкрепа от фондовете за воденото от общностите местно развитие (чл. 34)

ПОДКРЕПА ЧРЕЗ ПОЛИТИКАТА НА СБЛИЖАВАНЕ 2021–2027 г.

Регламенти:

- [Регламент \(ЕС\) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 година за установяване на общоприложимите разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд плюс, Кохезионния фонд, Фонда за справедлив преход и Ев](#)
- [РЕГЛАМЕНТ \(ЕС\) 2021/1058 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 24 юни 2021 година относно Европейския фонд за регионално развитие и относно Кохезионния фонд](#)
- [РЕГЛАМЕНТ \(ЕС\) 2021/1139 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 7 юли 2021 година за създаване на Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури и за изменение на Регламент \(ЕС\) 2017/1004](#)

- [Законодателна резолюция на Европейския парламент от 8 март 2022 г. относно ролята на политиката на сближаване за насърчаване на иновативния и интелигентен преход и регионалната свързаност на ИКТ \(2021/2101\(INI\)\)](#)

Бъдещи цели на политиката

1. по-конкурентоспособна и по-интелигентна Европа чрез насърчаване на иновативна и интелигентна икономическа трансформация и регионална свързаност с ИКТ;
2. по-екологосъобразен преход с ниски въглеродни емисии към нетна нулева въглеродна икономика и устойчива Европа чрез насърчаване на чисто и справедливо енергийно трасиране, екологосъобразни и сини инвестиции, кръговата икономика, смекчаване на изменението на климата и адаптиране и предотвратяване и управление на риска, както и устойчива градска мобилност;
3. по-свързана Европа чрез засилване на мобилността;
4. по-социална и приобщаваща Европа, прилагаща европейския стълб на социалните права;
5. Европа, която е по-близо догражданите, като благоприятства устойчивото и интегрирано развитие на всички видове територии и местни инициативи.

Фондове на ЕС 2021-2027 г.

- Европейски фонд за регионално развитие (ЕФРР)
- Кохезионен фонд,
- Европейски социален фонд + (ЕСФ+)
- Европейски фонд за морско дело, рибарство и аквакултури (ЕМДР),
- Фонд "Справедлив преход" (JFТ)

ЕФРР

- ЕФРР подкрепя конкретна цел за насърчаване на интегрираното социално, икономическо и екологично местно развитие, културното наследство и сигурността, включително за селските и крайбрежните области също така чрез водено от общностите местно развитие (регламент за ЕФРР, член 3, д, ii)
- Интегрирано териториално развитие:
  - интегрирани териториални инвестиции
  - водено от общностите местно развитие (ВОМР)
  - друг териториален инструмент за подкрепа на инициативи, разработени от държавата членка

Национални програми (в процес на одобрение)

Програма за развитие на регионите 2021-2027 г. – ОПРР (ЕФРР)

Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027 - ОПРЧР (ЕСФ)

Програма „Образование“ 2021-2027 (ЕСФ, ЕФРР)

Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ 2021-2027 г. - ПК ИП (ЕФРР)

Програма „Околна среда“ 2021 – 2027 г. (КФ, ЕФРР)

Програма за морско дело, рибарство и аквакултури – ПМДРА (ЕФР)

ОПЕУ (ЕСФ+, ЕФРР, КФ)

ОПТС (КФ, ЕФРР)

ОП Храни (ЕСФ)

Европейски инициативи и програми

Европейския зелен пакт

EUROPEAN INNOVATION PARTNERSHIP (EIP-AGRI)

Agricultural Knowledge and Innovation Systems (AKIS)

Multi-actor projects

Operational Groups

Европейско териториално сътрудничество (Interreg)

„Хоризонт Европа“ – многогодишната рамкова програма на ЕС за научни изследвания и иновации за периода 2021–2027 г.

ESPON - European Observation Network for Territorial Development and Cohesion